

OD DO Z PREGLJED 2009

Igor Bavčar, 30. septembra med policijsko preiskavo

A

ALEKSIČ PROTI PRIJATELJU

Ustavno sodišče je zavrnilo ustavno pritožbo Mladine in potrdilo odločitev rednega sodišča, da mora Mladina poslancu Srečku Prijatelju plačati odškodnino, ker je njen novinar Jure Aleksič o žaljenju homoseksualcev v ironičnem slogu zapisal, da je izpadlo za »normalni domet cerebralnega bankrotiranca«. Ustavno sodišče se je, namesto za svobodo izražanja, odločilo za varovanje dobrega imena in ugleda politika, čeprav bi svoboda izražanja prav na tej točki morala uživati najvišjo stopnjo zaščite. Ker obrazložitev ustavnih sodnikov zbuja skrb v pravno razumevanje svobode izražanja, je Mladina vložila pritožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice. (pp)

MATEJ LESKOVSEK

BLAŽ ŠUNTA

Obsojeni Zagajski pred sodiščem

ATENTAT NA PAHORJA

Premier Pahor se je julija, kot je v Dnevniku zapisal Antiša Korljan, najbolj približal svojemu vzorniku Johnu F. Kennedyju. »Malo« je manjkalo, pa bi postal tarča atentata. Samotni hrvaški »bombaš« Josip (Lee) Zagajski se je odločil, da bo meddržavne odnose vzel v svoje roke. A mu je načrte prekrizal že policist na mejnem prehodu Dobova, naključni junak Aleš Cesar, ki mu je napadalca uspelo obvladati in preprečiti detonacijo ročne bombe, s katero je grozil Zagajski. Decembra je bil atentator obsojen na 11 let zapore, štiri od teh za pripravljanje terorističnih dejanj. Ali bo kazen prestal v Guantanamo, še ni znano. (sz)

B

BREZNO JAVNIH FINANC

Najočitnejši makroekonomski dosežek Pahorjeve vlade po letu dni vladanja je rekorden javnofinančni primanjkljaj, ki znaša skoraj šest odstotkov BDP. Hitro se kopiči tudi konsolidirani dolg države, saj se je minulo leto povečal z 22,5 na 34,2 odstotka BDP. Res je sicer, da imajo zaradi krize visoke javnofinančne primanjkljaje tudi druge države EU, vendar je pri nas popolna neznanost, kako namerava vlada presežni primanjkljaj do leta 2013 zmanjšati za polovico oziroma ga spet pripeljati pod maastrichtske tri odstotke BDP. Če ne bo korenito zarezala v javnofinančne odhodke, nas bo mednarodni finančni trg kaznoval z znižanjem kreditne ocene, to pa pomeni višje stroške zadolževanja in manj denarja za razvoj. (um)

Mitja Gaspari - eden od Pahorjevih kriznih ministrov

BORUT PETERLIN

„IZJAVA, DA NI VREDEN ZAUPANJA NEKDO, KI JE BIL MED UTEMELJITELJI DRŽAVE IN JE ŠE VČERAJ VODIL SVET EU, JE KVEČJEMU EVROPSKI ŠKANDAL.“

**PREMIEROV POSEBNI ODPOSLANEC DIMITRIJ RUPEL
V REPORTERJU, O ŠKANDALOZNI RAZEŠNOSTI
NEZAUPANJA VANJ**

BREZPOSELNOST

Recesija ne pozna milosti. Ko je Pahorjeva vlada prevzela oblast, je imela Slovenija 63 tisoč brezposelnih, konec novembra pa je bilo brez dela že skoraj 96 tisoč ljudi. Če ne bi bilo vladnih ukrepov, bi jih bilo še vsaj 20 tisoč več, a najhujše nas verjetno še čaka in precej realne so napovedi, da bo dno krize pri zaposlovanju doseženo, ko bo brez dela 150 tisoč ljudi. Med članicami EU ima Slovenija sicer eno najnižjih stopenj brezposelnosti. Najhujše je v Španiji in Latviji, najmanj brezposelnih pa je na Nizozemskem in v Avstriji. Janez Drobnič, nekdanji minister za delo v vladi Janeza Janše, ne bi mogel izbrati primernejšega trenutka za izdajo knjižnega prvenca - priročnika za brezposelne. (um)

Konec leta se je število brezposelnih v Sloveniji bližalo številki 100.000

C

CENTER URBANE KULTURE

Ljubljanski Kino Šiška je po devetih letih, odkar se je v njem končala zadnja filmska predstava in je, prepuščen nejasni viziji Mestne občine Ljubljana in države, propadal, spet zaživel, a tokrat ne kot kinodvorana, temveč kot Center urbane kulture Kino Šiška. S tem je naše glavno mesto končno dobilo javni prostor srednje velikosti, v katerem je mogoče prirediti koncerte, pa tudi druge kulturne prireditve urbane narave. Kino Šiška, ki se ponaša z najboljšo tehnično opremo daleč naokrog, so odprli PANKRTI, tudi zato, ker se je pri oživitvi tega prostora zelo angažiral njihov član, sicer ljubljanski mestni svetnik DR. GREGA TOMC. (vp)

Pierpaolo Cerani z Andrijano Starina Kosem

CERANI JE KONTROVERZNI POSLOVNEŽ

»Radensko pijem že več let in jo zelo cenim.« S temi besedami je neznan Italijan Pierpaolo Cerani, kot da prihaja v Abesinijo, poskušal pojasniti svoj motiv za reševanje hobotniške strukture, ki je zdaj že bivšemu tajkunu Bošku Šrotu v krizi spolzela skozi prste. Čeprav se je najprej zdelo, da bo Cerani novo ime na slovenski tajkunski sceni, dejansko prezadolženi Šrotovi hobotnici ni bilo več pomoči. S Ceranijem je Šrot očitno le rešil tisto zadnje, kar mu je še ostalo. Kakšnega rešitelja si je izbral, pove epilog zgodbe: Cerani je, da bi zaščitil svoje dobro ime, želel prepovedati, da bi novinarji pisali o njegovi »kontroverzni« poslovni preteklosti. To mu je pri Dnevniku začasno celo uspelo, dokler sodišče vendarle ni odločilo drugače. (bm)

Ekipe ljubljanskega Kina Šiške

Č

ČASOVNA BANKA

Čeprav je kriza letos pridno udrihala po bankah, je pri nas nastala banka, ki ji kriza ne more do živenga. Časovna banka, kjer namesto denarja vlagate in dvigujete čas, deluje na podlagi podmene, da je vsako delo dragoceno. Uro dela, ki ga boste prostovoljno opravili za člana banke, boste lahko unovčili tako, da bo kdo drug za vas opravil uro dela, ki ga sami ne znate ali ne zmorete opraviti ali pa zanj nimate časa. Časovne banke delujejo v več kot 40 državah po vsem svetu, skupnosti, ki se ustvarijo okoli banke, pa štejejo od 200 do 1500 ljudi. Ljubljanska enota ima že več kot 100 članov, kmalu pa se obeta odprtje lokalnih enot. Svoj čas in delo lahko izmenjujete na www.casovnabanka.si. Idejo časovne banke je v Sloveniji sicer vpeljal nekdanji minister za šolstvo dr. Slavko Gaber. (dc)

Študenti s Slavkom Gabrom

MIHA FRAS

Igralec Aleksandar Rajaković - Sale

Pisatelj Goran Vojnovič

BORUT PETERLIN

ČEFURJI RAUS

Roman *Čefurji raus*, ki v brezhibni fužinščini opisuje življenje mladeniča iz druge generacije priseljencev z območja nekdanje Jugoslavije, je bil že prej velika uspešnica, potem pa je policija poskrbela, da je postal še večja. Policisti so

vložili ovadbo zoper avtorja romana GORANA VOJNOVIČA, ker naj bi bil glavni junak njegovega romana žalil njihov poklic. Javnost je policijsko gonjo proti umetniškemu delu ostro obsodila, jezna in užaloščena je bila tudi notranja ministri-

ca, vodstvo policije pa je nato priznalo napako in pregon umaknilo. Roman je sicer prejel nagrado Prešernovega sklada in nagrado kresnik za najboljši roman leta, doživel pa je tudi gledališko uprizoritev. (vp)

Prešernov trg, 28. novembra

D

DEMONSTRACIJE ZA ŠESTSTO EVROV

Trideset tisoč delavcev, upokojencev in študentov se je konec novembra udeležilo množičnih demonstracij, ki so jih zaradi vse bolj zaostrenih socialnih razmer pripravile sindikalne centrale. Zahtevali so zvišanje minimalne plače s sedanjih 431 evrov na 600 evrov neto in umik vseh zanje spornih izhodišč nove pokojninske reforme. Vlada je tudi zaradi strahu pred novimi nemiri naklonjena k zvišanju minimalne plače do ravni uradno priznanih življenjskih stroškov, pri čemer naj bi zvišanje izpeljali postopno, najverjetneje z zvišanjem splošne dohodninske olajšave. Zvišanje minimalne plače bi lahko pomenilo večjo brezposelnost, v vsakem primeru pa bi se morali porazdeliti prihodki znotraj proračuna. Ena od (neprijetnih) idej je tudi zmanjševanje odpravnin pri izgubi službe. Vlada je na koncu sicer predlagala, da se minimalna plača poveča na 510 evrov z letom 2010, zatem pa se postopno dvigne do 562 evrov. (um)

BORUT PETERLIN

DRUGA REPUBLIKA

Maja je JANEZ JANŠA kongres stranke spromoviral z zamislijo o kopici ustavnih sprememb, ki bi prinesle drugo republiko. Razen iz enega ali dveh od desetih predlogov iz vseh drugih vejejo nekatere večne »travme« politične desnice, tako sta se pojavila celo predloga o »prepovedi monopolov na medijskem področju« in »prepovedi javnega poveljevanja vseh totalitarnih režimov, njihovih nosilcev in simbolov« ... Novembra sicer je že tekla javna razprava o spremembi, ki jo predlaga ministrstvo, s katero bi se razbremenilo ustavno sodišče, o ustavnih spremembah pa je govoril tudi predsednik Danilo Türk. Leta 2009 se sicer ustava ni spremenila, je pa zato decembra Janša ponovil pobudo za drugo republiko, le da je tokrat na pomoč poklical kar ulico, ki naj bi spomladi spet prinesla novo pomlad! (pp)

Šef opozicije Janez Janša

Parada ponosa

DRUŽINSKI ZAKONIK

Ministrstvo za delo je v sodelovanju s pravosodnim ministrstvom pripravilo predlog novega družinskega zakonika, ki med drugim vsebuje novo, sodobnejšo definicijo družine, prepoveduje nasilje nad otroki, odločanje o ukrepih za zaščito otrok prenaša s centrov za socialno delo na sodišča, poenostavlja sklenitev zakonske zveze, več družinskih pravic pa prinaša tudi istospolno usmerjenim. Strokovnjaki za sociologijo in pravo so reformi družinske zakonodaje naklonjeni, proti tistemu delu tega obsežnega dokumenta, ki priznava družine istospolno usmerjenih in tem omogoča sklepanje zakonske zveze, pa sta se že združili politična desnica in RKC. Kot napovedujeta, naj bi poskušali novi zakonik izpodbijati na referendumu, če ga bo seveda dovolilo ustavno sodišče. (vp)

E

EVROPSKI USPEH

Košarkarji še nikoli niso bili tako blizu vrha. Poraz na dobljeni polfinalni tekmi evropskega prvenstva s Srbijo, nato pa še poraz na tekmi za tretje mesto z Grčijo sta nas (jih) »oropala« zaslužene in napovedovane medalje. So pa zato v četrtfinalu premagali Hrvate! Četrto mesto sicer pomeni, da bo Slovenija prihodnje leto igrala na obeh, na nogometnem in na košarkarskem svetovnem prvenstvu. Slednje bo v Turčiji. Ni slabo. Žal košarkarjev na prvenstvu ne bo vodil tvorec uspeha Jure Zdovc, saj se je reprezentanci odpovedal v korist Olimpije. (sz)

„NJEHOVA POLITIKA JE V RESNICI
PRIPRAVA NA TISKOVNO KONFERENCO.“
ANALITIK BOŠTJAN M. TURK V
REPORTERJU, O BORUTU PAHORJU

Veselnje slovenske klopi ob zmagi na Poljskem

EVROPSKE VOLITVE

Junija je bilo izvoljenih 736 poslancev evropskega parlamenta, volilo pa je samo 43 odstotkov evropskih volilnih upravičencev. Spet je slavila ljudska stranka (EPP), drugi so bili socialisti in socialdemokrati (S & D), tretji liberalci in demokrati (ALDE). V tej družbi je tudi sedem poslancev iz Slovenije: Ivo Vajgl (Zares), Zoran Thaler in Tanja Fajon (SD), Jelko Kacin (LDS), Lojze Peterle (NSi), Romana Jordan - Cizelj in Milan Zver (SDS). Kmalu se jim bo pridružila še Zofija Mazej Kukovič (SDS), kajti z uveljavitvijo lizbonske pogodbe je naša država pridobila še eno poslansko mesto. V Sloveniji je bila relativna zmagovalka volitev opozicijska SDS. (mh)

Sedmerica slovenskih evropskih poslancev (brez dodatne Mazej-Kukovičeve)

BORUT KRAJNC

F

FUZZBAL

Lahko rečemo, da sta bili prvi dve uvrstitvi slovenske nogometne reprezentance na velika tekmovanja dejansko čudeža (spomnimo se gola Ačimoviča na tekmi z Ukrajino ter zadetkov Osterca in Rudonje na tekmi z Romunijo v dodatnih kvalifikacijah), scenarij za letošnje uvrstitve na svetovno prvenstvo 2010 v Južni Afriki pa je bil drugačna zgodba. »Fantje« so povsem zaslužno odpravili Ruse in tako poskrbeli, da se dirigirani žreb le ni iztekel povsem po željah FIFE. Premier Pahor je moral izpolniti obljubo in očistiti kopačke reprezentantom ter zaradi tega požreti tudi nekaj krepkih. So what! Anglija, ZDA in Alžirija, here we come! (sz)

Konec tekme v Mariboru (Borut Pahor čestita Danilu Türku, Dimitrij Medvedjev pa stoji ob strani)

MIRO MAJGEN

Modna diplomacija med Jadranko Kosor in Borutom Pahorjem. V Ljubljani ...

... na gradu Trakoščan ...

... in v Zagrebu.

FANTASTIČEN DAN

»Kakšen fantastičen dan,« je rekel Borut Pahor v Stockholmu ob podpisu arbitražnega sporazuma. Odnosi med državama so dosegli najnižjo možno točko, za kar je bila vzrok slovenska blokada Hrvaške v procesu pridruževanja EU, nazadnje pa se je vse skupaj končalo z ljubezenskimi prizori med Borutom Pahorjem in Jadranko Kosor. Romanca, med katero sta bila Pahor in Kosorjeva vsak dan v telefonskih stikih, je trajala do podpisa arbitražnega sporazuma. Po tem se je v obeh državah začela tekma z enostranskimi izjavami in z naštevanjem razlogov, zakaj pomeni izid »win-win« večjo zmago »za nas« kot »zanje«. Hrvaška je arbitražni sporazum ratificirala v saboru, Slovenija pa se za zdaj, kljub drugačnim zagotovitvam, še obotavlja. (bm)

G

GROZA V HUDI JAMI

V opuščnem rudarskem jašku v Hudi Jami pri Laškem so odkrili množično grobišče. V njem naj bi bili po 2. svetovni vojni pobiti večinoma pripadniki slovenskih domobranskih in ustaških formacij. Podobe iz Hude Jame so postale senzacionalistična tema, ker je levica, kot je opozoril Slavoj Žižek, zamudila priložnost, da bi, »ne zaradi pritiska nasprotnikov, zaradi nas samih«, stvari razčistila. »Žrtev manipulacije« in političnega zgražanja je bil tudi predsednik Danilo Türk, ki je ob mednarodnem dnevu žena, resda zelo nerodno, dejal, da je tistega dne zanj Huda Jama »drugorazredna tema«, vprašanje žensk pa »izjemno pomembna, prvorazredna tema v Sloveniji, politična tema«. Preiskovanje množičnega grobišča se nadaljuje, število žrtev, bilo naj bi jih več tisoč, pa še ni ugotovljeno. (mh)

Lasje pobitih pred Hudo jamo

H

HIŠNI PRIPOR ZA ROMANA POLANSKEGA

Septembra letos je švicarska policija presenetila legendarnega filmskega režiserja Romana Polanskega in ga aretirala na poti na filmski festival v Zürichu, kjer naj bi prejel nagrado za življenjsko delo. Za Polanskim je bila še vedno razpisana tiralica zaradi posilstva 13-letnice leta 1977. Polanski je, tik preden bi moral odslužiti zaporno kazen, zbežal v Francijo in se izogibal državam, ki bi ga morda lahko izročile ZDA in kalifornijski policiji. Čeprav je žrtvi, danes stari 45 let, plačal pol milijona dolarjev odškodnine, je njegov primer še vedno odprt. Zdaj je v hišnem priporu. Številni filmski delavci so že protestirali proti temu, da bi Polanskega zaprli. (dc)

Roman Polanski leta 1977, ko je storil posilstvo

HOMOEROTIKA V PATRII

Razmeroma spokojno in razumevajoče ter brez posebnega presenečenja sta javnost in politika sprejeli to, da se je bivši predsednik vlade Janez Janša pojavil na finskem seznamu osumljenih hujšega kaznivega dejanja sprejemanja podkupnine. Drugi vrhunec pa je zgodba doživela takoj za tem - ko je Janša pojasnil, da so v ozadju afere spletene finsko-slovenske vezi, ki so celo globlje od politike. V javnosti so se pojavile špekulacije, da naj bi bili finski glavni preiskovalec, finski novinar in celo slovenski vodja protikorupcijske komisije povezani veliko tesneje, kot je to za tri moške v navadi. Homoerotiko so vsi vpleteni odločno zanimali, a jih glede na skrbno izbrano naravo očitka to ni opralo sumov. Zaradi kršenja novinarskega kodeksa je Kaj Erik Björkquist napovedal, da s slovenskimi novinarji ne bo več govoril. Decembra je sicer skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala v zadevi Patria vložila obtožni predlog zaradi kaznivega dejanja nevestnega dela v službi. Šlo naj bi za nekdanjega načelnika Generalštaba Slovenske vojske Albina Gutmana in nekdanjega obrambnega ministra Karla Erjavca. (bm)

„ZAKAJ TOREJ NE BI RAZMISLILI O TEM, DA BI NEKAJ SPREMENILI V SVOJEM ŽIVLJENJU? ZAKAJ TOREJ NE BI SPREJELI IZZIVA, KI VAM GA PONUJAMO?“

KADROVSKA DIREKTORICA V GORENJU IRENA VODOPIVEC V PISMU ZAPOSLENIM, O MOŽNOSTI PROSTOVOLJNE PREKINITVE DELOVNEGA RAZMERJA

HETEROGENA KOALICIJA

Spoznali smo, da potrebuje zares demokratična koalicija za reševanje svojih notranjih težav vsaj še enkrat toliko časa in energije kot za reševanje zunanjih težav države. LDS in Zares sta se za začetek sporekla ob vprašanju kadrovanja, katerega povod je bilo imenovanje Draška Veselinoviča na vrh NLB, temu je sledil splošen prepričanje zaradi podaljševanja tajkunskih posojil in kasneje še prepričanje zaradi nezdržljivosti županske funkcije s poslansko. Naposled je počilo tudi znotraj stranke DeSUS. Zaradi imenovanja neznanega ministra je razpadala poslanska skupina stranke upokojenecov. A če se malo pošalimo, so notranja trenja, razkoli, škripanja vendarle dokaz uspeha, sprememb na bolje, »trade mark« Pahorjeve vlade in njegove »heterogene koalicije«. (bm)

Ponos slovenske vojske - Patria, ki se po novem imenujejo Svarun

I

ILOVARJEV ATA

Ilovarjev ata ne počiva. Plod triletnega dela je letos izdal v prenovljeni knjigi Konzum, kjer je zbrano dragoceno znanje o, kot pravi sam Ilovar, ustanovah in lokacijah, ki jamčijo za preživetje tudi v manj razvitih pokrajinah. Nova izdaja poleg novih gostiln, kjer je ostalo nekaj preverjenih zimzelenčkov, in boljše preglednosti prinaša še zemljevid, na katerem so Ilovarjevi označili vse omenjene postanka vredne lokacije. Priročnik za na pot lahko kupite v knjigarnah in v Mladinini trgovini, naročniki pa boste deležni 20-odstotnega popusta. (dc)

Knjižna izdaja Konzuma

BORUT KRAJNC

IZBRISANI XVII.

Ministrstvo za notranje zadeve pod vodstvom KATARINE KRESAL je izbrisanim z urejenim statusom izdalo dopolnilne odločbe in pripravilo še zadnji zakon o izbrisanih, ki naj bi dokončno vsaj minimalno zadostil zahtevam kar treh odločb ustavnega sodišča. Po tem zakonu bo do ureditve nezakonito odvzetega statusa upravičenih še preostalih približno 12 tisoč izbrisanih. Status stalnega prebivališča jim bo vrnjen za nazaj, na podlagi odločbe ne bodo mogli vlagati prošenj za državljanstvo, pravico do odškodnine pa bodo morali dokazovati na sodišču. Nerešeno vprašanje izbriša je še 17 let po tem, ko se je izbrisil zgodil, glavni očitke uradnih in nevladnih mednarodnih organizacij. Slovenija se recimo zaradi izbrisanih in Romov vsako leto znajde na črni listi organizacije Amnesty International. Politična desnica pa težkega orožja zaradi izbrisanih vsaj v letu 2009 ni uporabila. Kako bo naslednje leto, bomo še videli ... (pp)

Srečanje izbrisanih in ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal

BORUT PETERLIN

„OČITNO JE, DA IMAJO NA ZUNANJEM MINISTRSTVU VELIKE TEŽAVE Z DIPLOMATSKO INKONTINENCO. TO JE NEKONTROLIRANIM ODTEKANJEM ZAUPNIH INFORMACIJ IZ MINISTRSTVA.“

POSLANEC SDS MIRO PETEK V DRŽAVNEM ZBORU, O POTREBI PO DIPLOMATSKIH PLENICAH

Borut Pahor in Aleksej Miller, predsednik uprave ruskega Gazproma

BORUT PETERLIN

J

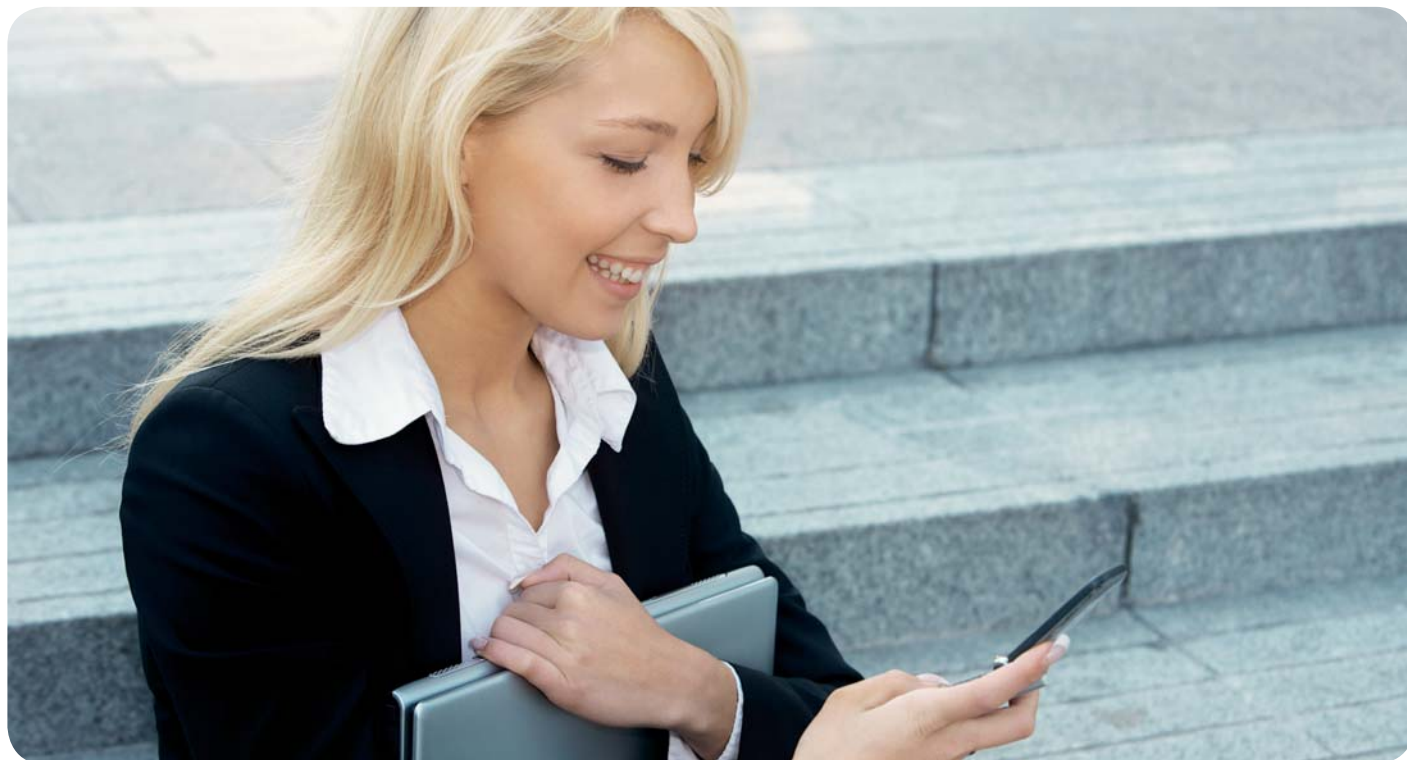
JUŽNI TOK

Večletna pogajanja, najprej pod Janševo, zdaj pa še pod Pahorjevo vlado, so vendarle prinesla sporazum o sodelovanju z Rusijo pri projektu plinovoda Južni tok. Natančna trasa čez Slovenijo še ni znana, naj bi pa je vsaj del tekkel po sedanji Geoplinovi infrastrukturi. Več naj bi bilo jasno leta 2011, ko naj bi bila izdelana študija o izvedljivosti. Sporazum sta Slovenija in Rusija podpisali v Moskvi na dan prve kvalifikacijske tekme med nogometnima reprezentancama. Premier Pahor je v šali dejal, da so hiteli, saj so želeli sporazum podpisati, preden se odnosi med državama zaradi slovenske zmage občutno poslabšajo. (sz)

Preprosto in neomejeno povezani z **internetom**

Razširjena ponudba naročniškega paketa Instant internet neomejeno z novim, super lahkim prenosnikom Lenovo S10-2 IdeaPad, ki ga odlikujejo izjemne lastnosti.

Mobitelov Instant Internet omogoča priklop na internet v vsakem trenutku, doma ali v tujini. Posebej priljubljen je paket Internet neomejeno, pri katerem vam ni potrebno skrbeti, kako dolgo ste na internetu in kako velike priponke pošiljate, saj vključuje neomejeno količino prenesenih podatkov v Mobitelovem omrežju.

Mobitel že nekaj časa ponuja možnost izbire računalnika ob podaljšanju/sklenitvi naročniškega paketa Instant Internet neomejeno. Prenosnik Lenovo S10-2 IdeaPad odlikujejo skromne mere in teža ter vgrajen podatkovni modem, ki v Mobitelovem omrežju 3.5 G omogoča megabitne prenosne hitrosti. Prenosnik poganja kakovostna strojna oprema z Intel Atom N280 procesorjem s taktom 1,66 GHz, 1 GB delovnega pomnilnika in 160 GB trdega diska.

Prenosnik Lenovo S10-2 IdeaPad je pri Mobitelu na voljo za samo 99 EUR ob podaljšanju/sklenitvi naročniškega paketa Internet neomejeno za dve leti. Omenjeni paket za 29 EUR mesečne naročnine omogoča neomejeno doživetje interneta v Mobitelovem omrežju.

Slike so simbolične. Cene vključujejo DDV.

Zaslon velikosti 10,1 palca z LED osvetlitvijo ima prikaz ločljivosti 1024x600 pik. Vgrajeno ima tudi spletno kamero ter vmesnik za pomnilniške kartice, tako da vam ne bo treba iskati priklopa za fotoaparata, ko bi želeli pogledati, shraniti, obdelati in poslati fotografije, ki ste jih posneli.

Več informacij o družbi Mobitel in Mobitelovi ponudbi je na voljo na sple-

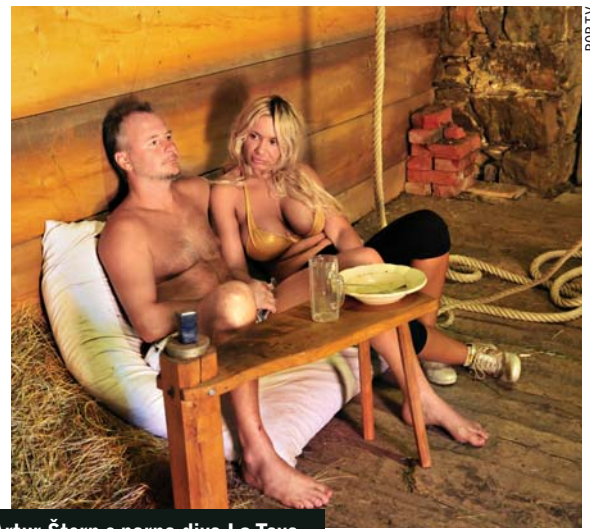
tnem mestu www.mobitel.si, v Mobitelovih centrih in Centru za pomoč naročnikom prek brezplačne številke za Mobitelove uporabnike 041 700 700.

K

KMETIJA SLAVNIH

Zadnje četrtino leta je domačo javnost okupiral resničnostni šov, s katerim je komercialna Pop TV zrušila vse rekorde gledanosti v zgodovini slovenske telemetrije. Po meritvah agencije AGB Nielsen Media Research je *Kmetija slavnih* dosegala v povprečju 16-odstotni rejting in 53-odstotni delež gledalcev in s tem nacionalni televiziji odžrla znaten kos oglaševalskega kolača. Nacionalka na izziv ni odgovorila s predvajanjem kakovostnih programskih vsebin, marveč z dvema dramatičnima sporočiloma za javnost in s hujskanjem proti skupnemu sovražniku, ki naj bi bil kršil več določb zakona o medijih, kvaril otroke in mladino ter onemogočal mirno uživanje družinskega življenja. *Kmetija slavnih* se je navkljub ofenzivi s Kolodvorske mirno iztekla 7. decembra s finalnim antiklimaksom, v katerem je zmagal Goran Breščanski, dr. Artur Štern pa je osvojil drugo mesto. (mm)

Artur Štern s porno divo La Toyo

Tomaž Lavrič in Slovenski klasiki

KLASIKI

Na polju devete umetnosti smo obirali sadove zmerne ga napredka na področju ljubezni do domačega stripa. Urednika TOMAŽ LAVRIČ in KATERINA MIROVIČ sta predstavila 192-stransko in tako rekoč v hipu razprodano slikovno knjigo *Slovenski klasiki v stripu*, v kateri je priobčen cvetober kratkih, enostranskih, večinoma satiričnih stripovskih upodobitev, ki so jih številni slovenski stripovski ustvarjalci posvetili slovenskim umetnikom, njihovim raznorodnim umetniškim opusom nacionalnega pomena in nekaterim svojstvenim pojavom znotraj slovenske kulture. Stripovski projekt, ki je bil nagrajen tudi s priznanjem za najboljšo oblikovanje naslovnice avtorice KAJE AVBERŠEK, je potekal v več ustvarjalnih sunkih, prvi se je zgodil že leta 1991, končal pa se je prav z omenjenim reprezentativnim stripovskim albumom, za katerega sta moči združila Mladina in Stripburger. Decembra je izšla še ena stripovska mojstrovina - dvojni zvezek Ekstremnih športov. (mm)

KOZMUSOVO SLOVO

Po lanskem zmagoslavju na olimpijskih igrah je kolosu iz Brežic Primožu Kozmusu uspel dvojček. Kladiivo je najdlje vrgel še na svetovnem prvenstvu in postal prvak. Po zmagi je napovedoval, da je naslednji cilj svetovni rekord, oktobra pa se je nepričakovano premislil in v kolumni v Poletu napovedal konec kariere. Razlogi za predčasno upokožitev naj ne bi bili povezani z nespešno zahtevo po dosmrtni državni renti, temveč z njegovim dvomom, da bi lahko še naprej dosegal vrhunske rezultate. Odločil se je, da odide, ko je bil na vrhu. (sz)

L

LAPSUSI

Finančni minister Franc Križanič se je izkazal za enega najšibkejših členov Pahorjeve vlade. Kredibilnost si je za pravil z lapsusi, kot so tisti o minimalni plači v višini 1000 evrov do leta 2012, univerzalnem temeljnem dohodku v višini 500 evrov in davčni obremenitvi parov brez otrok, pa tudi z napovedjo davčne reforme, ki jo je čez noč umaknil, in nerazumno razrešitvijo Stanislave Zadravec Capriolo s položaja generalne direktorice direktorata za zakladništvo. V času hitrega slabšanja javnofinančnih razmer v državi je v svojem kabinetu za svetovalca za premagovanje finančne in dolžniške krize zaposlil prijatelja Draga Isajloviča, ki se je pred tem ukvarjal z gradbenim inženiringom, v prejšnjem režimu pa s tajno policijo in zasledovanjem Janeza Janše. Pahor je ministra kljub spodrsrljajem slepo branil z besedami, da »bolje dela kot govori«. (um)

Primož Kozmus na domačem stadionu

Minister za finance Franc Križanič

Nekdanji minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel z eno izmed svojih knjig

LETEČI RUPEL

Ruplova tranzicija se je začela pri Pahorjevem vprašanju izpred enega leta, »zakaj bi se odrekli človeku, ki ima v žepu telefonske številke vseh pomembnejših državnikov«, končala pa se je pri sklepu zunanjega ministra Samuela Žbogarja, da je za Rupla največja kazen, »ravno to, da je uslužbenec na tem ministrstvu, v tem trenutku«. Rupel je bil sprva na Pahorjevo željo imenovan za »posebnega odposlanca za zunanje zadeve« v funkciji »flying ambassadorja«. Nato je bil v zunanje ministrstvo, na uradniško mesto v direktoratu za evropske zadeve, premeščen, ker je notranji ministrici napisal pismo, v katerem je želel, da policija ustavi preiskavo zoper njega, z utemeljitvijo, da je vendar »osamosvojitelj«. Leta 2009 je Rupel res letel sem in tja, a ne tako kot zadnjih 20 let. Zato pa je imel dovolj časa, da je napisal dve knjigi. (bm)

LIZBONSKA POGODBA

Po ratifikaciji lizbonske pogodbe, ki velja od decembra, je Evropska unija dobila neznanega predsednika evropskega sveta in še manj znano »zunanjjo ministrico«. Predsednik je postal belgijski krščanski demokrat HERMAN VAN ROMPUY, zunanja ministrica pa britanska laburistka lady CATHERINE ASHTON, oba politika dialoga, kar daje slutiti, da se bo EU posvetila predvsem notranji konsolidaciji. Da bi odpravili demokratični deficit v EU, bodo nacionalni parlamenti imeli več besede pri odločanju, prav tako tudi evropski parlament, milijon državljanov EU pa bo od komisije lahko zahtevalo, da se loti reševanja posameznega vprašanja. Zagotovo je to kamenček v mozaiku prizadevanj približati EU ljudem. (mh)

59

Veselje v štabu zagovornikov Lizbonske pogodbe po (drugem) referendumu na Irskem

IM

MENJAVA NA VRHU

Precej nepričakovano je konec novembra odstopil ljudski ljubljanski nadškof dr. Alojz Uran. Prvi mož katoliške cerkve na Slovenskem bo po novem dr. Anton Stres, teolog in filozof. Za Uranov odhod naj bi bila kriva bolezen, toda nekatere izjave cerkvenih mož (ne)hote kažejo, da je šlo še za kaj drugega. Dr. Ivan Štuhec je po Stresovem imenovanju priznal, da je bila »zaznana neka odsotnost iniciative z vrha Cerkve do države«. Kardinal Franc Rode pa je napovedal »nove čase za Cerkve«; dosedanjemu vodstvu ljubljanske nadškofije je zameril, ker ni šlo z razvojem cerkve po poti, ki je bila pred leti pod njegovo komando načrtana na sinodi. Lahko pričakujemo, da bo novi nadškof Stres kmalu ostreje postavil vse cerkvene zahteve na mizo Pahorjeve vlade. (mh)

Urška in Janez

MIRO MAJČEN

MEDIJSKA POROKA LETA

Pa sta dahnila da. Po dolgih mesecih ugibanj, kdaj bo nekdanji predsednik vlade Janez Janša iz svoje Urške naredil pošteno žensko, se je to le zgodilo letos poleti, tam, kjer je par najraje: v hribih. Seveda pa rajanje, kjer ni manjkala niti šrangarja, v Trenti in Bovcu ni minilo brez »manjših« škandalov. Od tega, da je imela nevesta v poročnem šopku zaščitene planike, do svatov, ki so kakor po naključju opravljali tudi delo varnostnikov. Zdaj lahko ugibamo samo še, kdaj bosta sokol in golobica na svet spravila kakšno piščico. (dc)

Novi nadškof Anton Stres in njegov predhodnik Alojz Uran

N

60

NEDA SOLTAN

Iran so poleti zajeli najbolj množični nemiri po islamski revoluciji leta 1979. Povod za demonstracije širom po državi so bile domnevne množične poneverbe na predsedniških volitvah, na katerih je ponovno zmagal MAHMUD AHMADINEDŽAD pred nasprotnikom MIROM HUSEINOM MUSAVIJEM. Režim pod vodstvom verskega voditelja ALIJA HAMENEJA je volitve razglasil za svobodne in poštene ter nad ulične protestnike, ki so zahtevali razveljavitev, poslal posebne policijske enote ter pripadnike verske milice Besidž. Med drugimi je v nemirih umrla tudi 27-letna NEDA AGA SOLTAN in postala simbol upora. Kljub številnim žrtvam in političnim aretacijam režimu demonstracij ni uspelo zatreti. Od poletja so se prevesile v odkrit upor proti verskemu diktatorskemu režimu, kar je pokazala tudi zasedba številnih univerz, ki so jo študenti izpeljali 7. decembra. A režim je vendarle še vedno trdno v sedlu. (ev)

Neda Aga Soltan

NEČISTOVANJE

Na Irskem sta posebni komisiji izdelali grozljivi poročili o spolnih, psihičnih in fizičnih zlorabah več deset tisoč otrok, zaupanih cerkvi v šolsko in duhovno oskrbo v drugi polovici prejšnjega stoletja. Ugotovitvi, da je uradna RKC tudi pod vodstvom sedanjega papeža, takrat še JOSEPHA RATZINGERJA, zlorabe prikrivala, ne oporeka niti Vatikan. V Sloveniji se je medtem začelo sojenje četrtemu pedofilije obtoženemu duhovniku, v zapor je sedel prvi pravnomočno obsojeni župnik ALBIN ŽNIDARIČ, pravnomočno obsojeni FRANCI FRANTAR pa se je namesto po celici sprehajal po supermarketih. (pp)

MATEJ LESKOVŠEK

Nekdanji župnik v župniji Kašelj-Zalog obsojeni Frantar

NOVI STRAH PRED NOVO GRIPU

Najmanj osem tisoč mrtvih in več milijonov okuženih je davek, ki ga je v manj kot letu dni terjal virus nove gripe H1N1. Virus so odkrili konec aprila v Mehiki, v nekaj tednih pa se je razširil na vse celine. Z enako hitrostjo kot virus so se razširile tudi teorije zarote o umetno povzročeni pandemiji gripe. Farmacevtske družbe so cepivo na trg poslale v rekordnem času, vendar z varovalko, da ne prevzemajo odgovornosti za morebitne stranske učinke. Če bi novi virus gripe mutiral v virulentnejšo obliko, bi bil to poleg vseh drugih posledic hud udarec za že tako izčrpano gospodarstvo, ki si še ni opomoglo od finančne in gospodarske krize. V Sloveniji se je po začetnem omahovanju cepilo več kot 100 tisoč ljudi, do sredine decembra pa je pri nas zaradi gripe umrlo 13 ljudi. (um)

Stranske učinke cepljenj je prijavilo 211 oseb

BORUT PETERLIN

„JAZ NISEM USTVARJEN IZ UMETNIH MAS.“

GEJEVSKI AKTIVIST MITJA BLAŽIČ V TV KLUBU NA POP TV, O

„NENARAVNOSTI“ HOMOSEKSUALNOSTI

WWW.NAROBESI

Mitja Blažič v pogovoru s policistom neposredno po napadu

NAPAD NA GEJA

Čeprav je Slovenija letos praznovala 18. rojstni dan, mladoletniških izpadov še ni konec. Na rojstni dan naše države je gejevskega aktivista Mitjo Blažiča pred lokalom Open, kjer je slučajno kadil, napadla skupina sedmih ali osmih fantov. Pokriti s črnimi kapucami in z baklami v rokah so se znesli nad Blažičem, mu ožgali vrat in mu s kamnom povzročili poškodbo glave, zaradi katere je dobil tri šive. Policija je kmalu za tem odkrila tri storilce, vendar ti imen preostalih nočejo izdati. Obravnava se je že začela, Blažič pa je, čeprav so se mu trije napadalci opravičili in mu segli v roko, napovedal tudi odškodninski zahtev. Del odškodnine bo namenil društvu Parada ponosa in lokalu Open. (dc)

Pozna vse bližnjice do cilja.

Opominja te na rojstne dneve.

Nadzira vse tvoje stroške.

NE, NI TVOJA ŽENA.

Je pa BlackBerry.

BlackBerry® iz Vodafona

Dlančniki za komunikacijo s komerkoli, kjerkoli in kadarkoli.

BlackBerry®
Curve™ 8520
v črni ali beli barvi

~~120€~~

50€*

na paketih z vključeno storitvijo BlackBerry

simobil
Povej nekaj lepega

* Znižana cena telefona velja ob vezavi za najmanj 24 mesecev na paketih z vključeno storitvijo BlackBerry in velja do 31. 1. 2010 oz. do razprodaje zalog. Cena vključuje DDV. Vse informacije o pogojih ponudbe dobite na 060 40 40 40, www.simobil.si in na Simobilovih prodajnih mestih. Simobil d.o.o., Šmartinska 134b, SI-1000 Ljubljana.

O

Predsednik ZDA Barack Obama z Nobelovo nagrado za mir

OBAMA

Leto po tem, ko je BARACK HUSEIN OBAMA postal predsednik ZDA in nato celo dobitnik Nobelove nagrade za mir, mnogi ugotavljajo, da so se upi o drugačnem svetu razblinili v kruti realnosti politike. Zato le še polovica Američanov podpira njegovo politiko in vse kaže, da bo projekt stoletja, njegova zdravstvena reforma, nazadnje zelo oguljen. Konservativci mu očitajo, da uvaja socializem, liberalci pa, da ne izpolnjuje obljub o umiku vojske iz Iraka in Afganistana, saj je svoji politiki dodal novo maksimo: »Reči, da je sila včasih potrebna, ni poziv k cinizmu, je priznavanje zgodovine.« Na podelitvi Nobelove nagrade so mu ob teh besedah vsi ploskali. (mh)

P

Peter Božič (1932-2009)

PETER BOŽIČ

Julija je v 77. letu starosti umrl pisatelj PETER BOŽIČ. Bil je utemeljitelj radikalne modernistične proze na Slovenskem, ki je najširšo uveljavitev dosegel z romanom *Očeta Vincenca smrt*, širša javnost pa ga je morda še bolj poznala kot dolgoletnega ljubljanskega mestnega svetnika, ki je - kljub svoji šibki konstituciji, ali pa prav zaradi nje - glasno in ognjevitno branil svoja včasih tudi nekoliko posebna stališča. VLADO MIHELJAK je zato ob njegovi smrti zapisal, da smo izgubili hkrati našega najlažjega in najtežjega literata. Božič je, tik preden je odšel, po dveh desetletjih literarne abstinence svojemu opusu dodal dramo *Šumi*, Ljubljančanom pa ponovno izbral Titovo cesto. (vp)

"PO SLOVENSKO GOVORIM

O BEDARIJAH, PO AMERIŠKO, BRITANSKO, FRANCOŠKO, AVSTRALSKO, JUŽNOAMERIŠKO PA O ZELO PAMETNIH STVAREH."

ULTRAMARATONSKI PLAVALEC MARTIN STREL V ŽURNALU24, O LINGVISTIČNI DIVERZIFIKACIJI

PIRATI

Leto 2009 ni bilo ravno prijazno do spletnega piratstva. Multinacionalkam je po dolgotrajnih poskusih s tožbo vendarle uspelo načeti legendarni portal za izmenjavo datotek PirateBay, njegovim ustanoviteljem pa grozi zaporna kazen. Jeseni je ugasnil še en podoben legendaren portal - Mininova. Francija je sprejela zakon o preprečevanju spletnega piratstva, ki omogoča odklop internetnega priključka brez odredbe sodišča, če uporabnika trikrat zalotijo pri nezakonitem prenašanju zaščitene datoteke. Podobne zakone pripravljajo tudi v Veliki Britaniji, Španiji ... Je pa evropski parlament zato dobil prvega poslanca Piratske stranke, to stranko pa so (ne ravno uspešno) poskusili ustanoviti tudi v Sloveniji. (sz)

(Nelegalno) prenašanje datotek

Tomaž Humar (1969-2009)

POSLEDNJI VZPON TOMAŽA HUMARJA

Slovenska in tuja javnost sta novembra spet trepetali za usodo enega najboljših alpinistov na svetu Tomaža Humarja ter upali, da mu bo mogoče pomagati podobno čudežno kot pred štiri leti, ko so ga reševalci z gore Nanga Parbat rešili z vrhja, spuščeno iz helikopterja. Takrat je spektakularno reševanje uspelo, tokrat pa so bili reševalci prepozni, saj so Humarja našli šele šest dni po tem, ko je zaradi poškodb med vzponom na 7227 metrov visoko goro Langtang Lirungu zaprosil za pomoč. Štiridesetletnega alpinista je Himalaja tokrat vzela za vedno, in kot so se odločili svojci, bo tam tudi ostal. (vp)

63

BORUT KRAJNC

Padli tajkun št. 1 - Igor Bavčar

PROPAD TAJKUNOV

Za slovensko ekonomsko-politično samohigieno je sedanja finančna kriza prišla kot »božja mana« nad tajkunsko problematiko. Insolventnost, poravnave, zasegi in stečaji. Najbolj razvpita med tajkuni, Boško Šrot in Igor Bavčar, sta padla, čeprav pri vseh sodnih postopkih še ni mogoče skleniti, kako nizko (bo)sta odletela. A vzporedno z njima so propadli še nekateri drugi manj razvpiti poskusi menedžerskih prevzemov (denimo MIP). Poleg velikih in malih tajkunov pa je kriza zadela tudi mikrotajkunčke. Približno 2 milijardi evrov naj bi bilo v krizi izpuhtelo Slovincem, ki so svoje prihranke vlagali v tuje sklade. (bm)

SHERPA

Padli tajkun št. 2 - Boško Šrot

„ČE GOSPODA DAMIJANA NE BI
POZNAL IN BI IMEL ZAPRTE OČI, BI
MISLIL, DA JE TO PREDLAGAL NEK
CENTRALNI PLANER.“

**GUVERNER BANKE SLOVENIJE
MARKO KRANJEC V ODMEVIH, O
PREDLOGU JOŽETA P. DAMIJANA ZA
KRIZNO PODRŽAVLJENJE BANK**

**Draško Veselinovič
- najprej ni želel
biti poslanec,
potem pa ni mogel
biti na čelu NLB**

R

RULETA Z NLB

V času, ko vse banke v Evropi zaradi finančne krize, kreditnega krča in slabih naložb iščejo strateške in organizacijske odgovore na krizne razmere, si je Pahorjeva vlada privoščila leto dni trajajočo kadrovsko ruleto z največjo slovensko banko NLB, ki je v večinski lasti države. To leto so se v banki zvrstili trije predsedniki uprave. Daleč najudarnejša medijska tema je bila milijonska nagrada, ki si jo je dal pred odhodom z vrha NLB izplačati Marjan Kramar. Odziv premiera Pahorja in ministra Križaniča je bil naiven, saj sta Kramarja po telefonu zaman prosjачila, naj nagrado vrne. Sledil je bliskovit vzpon in padec Draška Veselinoviča; s funkcije prvega moža NLB so ga odnesla tajkunska posojila. Ko je vlada končno našla zamenjavo v Božu Jašoviču, se je zapletlo še pri odpravninah starim članom uprave. Kolateralna škoda kadrovske kuhinje je bil odhod Stanislave Zadravec Capriolo s položaja prve nadzornice NLB. (um)

„ČE BO NEZAPOSLENIH ŠE VEČ, PLAČE ŠE NIŽJE, BO MANJ DAROV, ZATO BODO DUHOVNIKI ŽIVELI ŠE SLABŠE.“

CELJSKI ŠKOF ANTON STRES NA TISKOVNI KONFERENCI O FINANČNI KRIZI

S

SATANOV BRAT

Vlada je za direktorja urada za verske skupnosti imenovala nekdanjega poslanca LDS Aleša Guliča, diplomiranega slavista, nekdanjega direktorja, novinarja, lektorja in odgovornega urednika na Radiu Trbovlje, ozdravljenega alkoholičnika in strastnega motorista, ki nosi majice motoristične skupine Satan's brothers. Pahor si je sicer na položaju želel Draga Čeparja, a se je nazadnje strinjal s Cviklovo izbiro. Opozicija in Franc Rode sta imenovanje označila za provokacijo, Gulič pa je črno usnjeno jakno zamenjal s črnim suknjicem. (pp)

**Prijazen stisk rok - (napačni) direktor
urada za verske skupnosti Aleš Gulič in
nov nadškof Anton Stres**

Michael Jackson (1958-2009)

SMRT AMERIŠKE IKONE

Med pripravami na novo svetovno turnejo, s katero naj bi se skušal izvleči iz dolgov, je v 50. letu starosti umrl Michael Jackson. Temnopoltega pevca, ki je nekoč z brati prepeval v skupini Jackson 5 in ki je bil nazadnje povsem belopoltn, si bo svet zapomnil po spektakularnih spotih, nešteti uspešnicah, moonwalku in grabljenju za mednožje med plesom, pa tudi po bizarnih prigodah z otroki, od suma pedofilije do očitkov o malomarnosti, ko je svojega najmlajšega otroka oboževalcem pokazal skozi odprto hotelsko okno. Namesto turneje je bil napovedan spominski koncert, ki pa so ga nedavno odpovedali. (dc)

65

„KO VZAMEŠ V ROKE

MEDIJE V SLOVENIJI ALI

POLITIKO, IMAŠ VTIS,

DA JE TA DEŽELA ZELO

POGANSKA.“

KARDINAL FRANC RODE

NA PREDSTAVITVI SVOJE

NOVE KNJIGE, O VERSKI

USMERITVI

SOMALIJSKI PIRATI

Somalijski pirati imajo za seboj precej uspešno leto. Čeprav so številne azijske države, pa tudi zveza Nato konec leta 2008 v Adenski zaliv napotile svoje bojne ladje, da bi zajezile piratstvo, je to še vedno v občutnem razmahu. Do novembra 2009 je bilo v vodah ob obalah Somalije 147 poskusov ugrabitev ladij, v istem obdobju lani jih je bilo 63. Poleg tega so pirati razširili obseg svojih dejavnosti na Rdeče morje in Indijski ocean. Svet v teh piratih vidi komaj kaj več od morskih razbojnikov, sami pa opozarjajo, da so njihove zahteve po odkupninah za osvoboditev zajetih ladij zgolj odgovor na plenjenje morskega bogastva, ki si ga v somalijskih vodah že dve desetletji privoščijo ribolovne flote iz tujih držav. (ev)

Zajeti pirati

Eksplozija pod oknom sodničine hčerke

STAVKA IN BOMBA

Po dolgotrajnih in mučnih pogajanjih tudi pod novo vlado je ministrstvo za pravosodje pripravilo predlog novih sodniških plač, ki so nekako primerljive s plačami funkcionarjev drugih dveh vej oblasti. Sodniki so končali stavko, opozicija na čelu s SDS je spet ozmerjala ministrstvo in sodnike in zahtevala referendum, a ga ustavno sodišče ni dovolilo, na domu sodnice Katarine Turk Lukan pa je počila bomba, ki zgolj po srečnem naključju ni zahtevala življenja njene hčerke. (pp)

„TA KOALICIJA RES ŽIVOTARI, VENDAR DEJANSKO NIMA NITI TOLIKO MOČI, DA BI AGONIJO PRESEKALA. LAHKO BI REKLI, DA STABILNO ŽIVOTARI.“

KOLUMNIST VLADO MIHELJAK V DNEVNIKU, O STABILNOSTI

Š

ŠOVINISTIČNI EX-MINISTER

Leta 2009 ni manjkalo niti sovražnega govora niti šovinizma. Vrhunec je dosegel tudi spor med nekdanjim kulturnim ministrom Vaskom Simonitijem in sedanjo kulturno ministrico Majdo Širca, med katerima je zbadanje v rednih intervalih potekalo že leta. Potem ko si ob izročitvi in prevzemu poslov nista segla v roke in ko je Širca povedala, da ji je Simoniti v omari pustil zgolj eno steklenico, je Simoniti svojo nestrpnost stresel v intervjuju za Demokracijo, v katerem je psihoanalitično ugotovil, da je ministrica prikrajšana ženska, saj piše o erekcijah, sulicah in udarcih moških. Žal je bila to le ena izmed številnih izjav, usmerjena proti ženskam v politiki. Te so v tem mandatu zasedle rekordno število ministrskih položajev. Kdo se torej počuti prikrajšana? (dc)

Predaja poslov med Majdo Širca in Vaskom Simonitijem

T

TRST JE NAŠ!

Slovenski film, ki je leta 2009 dvignil največ prahu, je bil nedvomno Trst je naš!, saj je še pred premiero razburil italijansko skrajno desnico in celo zunanje-ga ministra Franca Frattinija. Ta je zgolj na podlagi naslova filma dejal, da je to sol na rane trpljenja prebivalcev Istre in Dalmacije »pod strašnimi tolpmi jugoslovanskega diktatorja Tita«. Odziv je bil več kot nenavaden, a ne le zato, ker je skušal ponovno relativizirati vlogo fašistov in nacistov v drugi svetovni vojni, temveč zlasti zato, ker se film, s katerim je Žiga Virc končal študij režije na AGRFT, v resnici - tudi satirično - ukvarja s tem, kako se ljudje spoprijemajo s polpreteklo zgodovino. Virc si je s filmom prislužil študentsko Prešernovo nagrado. (vp)

Režiser filma Žiga Virc

TITOVA CESTA

Na predlog ljubljanskega mestnega svetnika PETRA BOŽIČA je mestni svet novo vpadnico v Ljubljano poimenoval po JOSIPU BROZU TITU. Predlog je bil sprejet s 25 glasovi za, štirje svetniki so bili proti, ulica pa se bo imenovala Titova cesta. Novemu poimenovanju je najglasneje nasprotovala NSi, ki ima v 45-članskem svetu dva svetnika, oziroma njen podmladek. Ta je grozil s pritožbo na ustavnem sodišču (!?), v mariborskem mestnem svetu pa vložil predlog za preimenovanje tamkajšnje Titove ceste v Cesto generala Maistra, čeprav Maistrovo ime nosi že osrednji mariborski trg. (pp)

Maršal Tito (spet) med delavci

**2009
v številkah****7,3**

odstotka se bo po napovedi Umarja letos zmanjšal slovenski BDP

21,8

odstotka manj je Slovenija izvozila v tujino v primerjavi z letom 2008

68

ubitih novinarjev

150

let zopora je kazen, ki so jo prisodili enemu največjih prevarantov v zgodovini, Bernieju Madoffu, ki je vlagatelje v svoje sklade opeharil za vsaj 20 milijard evrov

95.000

brezposelnih je imela Slovenija konec oktobra

550.000

novih uporabnikov na dan je bila letos povprečna rast največjega spletnega socialnega omrežja Facebook

1.000.000

ton ogljikovega dioksida preveč na leto znašajo slovenski izpusti, zaradi česar bo treba do leta 2012 zagotoviti 80 milijonov evrov za nakup dodatnih emisijskih kuponov

500.000.000

prebivalcev je letos preseгла Evropska unija

2.000.000.000

so izgubili Slovenci zaradi hitrega in ne preveč premišljenega investiranja v tuje vrednostne papirje

32.000.000.000

evrov je največje zmanjšanje premoženja, ki ga je zaradi krize pretrpel posameznik - Indijec Anil Ambani, lastnik družbe Reliance Communications

1.180.000.000.000

elektronvoltov je nov rekord v doseženi energiji delcev, ki so ga konec novembra dosegli v pospeševalniku LHC v Cernu

3.631.940.000.000

evrov je skupni znesek pomoči, ki so jo v okviru protikriznih ukrepov do novembra odobrile države članice EU

Najboljših 11 filmov

(MARCEL ŠTEFANČIČ JN.)

1. NESLAVNE BARABE
2. AVATAR
3. NENAVADEN PRIMER BENJAMINA BUTTONA
4. VAMPIRSKA LJUBEZEN
5. DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
6. OKROŽJE 9
7. GRAN TORINO
8. 9.06
9. VALČEK Z BASHIRJEM
10. MEJE RAZUMA
11. FROST/NIXON

TOTALNOST TOTALITARIZMOV

V iztekajočem se letu se je (še enkrat) bil boj s totalitarizmi. Snovale in sprejemale so se resolucije o njihovi zločinski naravi. Resolucija OVSE o združitvi razdeljene Evrope, ki je izenačila nacizem in stalinizem, je razbesnela Ruse. Demonstrirali so celo pred slovenskim veleposlaništvom v Moskvi, ker je bil njen soavtor naš poslanec Roberto Battelli. Resolucija evropskega parlamenta o evropski zavesti in totalitarizemih pa je razplamtela politične strasti v Sloveniji, kajti desnica je trdila, da »naš« komunizem ni bil nič manj totalitaran od tistega v srednji in vzhodni Evropi. Leвица je imela ločeno mnenje. Nazadnje se je državni zbor z resolucijo seznanil, ni pa je sprejel. SDS je sicer še vedno prepričana, da v Sloveniji vladajo postkomunistične sile totalitarne preteklosti. (mh)

Protest Rusov pred slovensko ambasado v Moskvi

POLONIA FRELIH/DELO

TWITTER

Twitter je po mnenju Global Language Monitorja beseda leta. Ime spletnega socialnega omrežja je prehitelo besede, kot so Obama, H1N1 in stimulus. Twitter je število znakov sporočila omejil na dolžino SMS-sporočila - 140 znakov - in sprožil pravo malo revolucijo mikrobloganja. Nanj so se prijavili zvezdniki in medijske korporacije, to pa je vodilo v slavni dvoboj, kdo si bo priboril več bralcev: stran igralca Ashtona Kutcherja ali CNN-ova. Zmagal je Kutcher, sledite pa lahko tudi Benu Stillerju, Billu Cosbyju, Georgeu Stephanopoulosu, Katarini Kresal, Žigi Turku ali pa spremljate, kaj se dogaja na Downing streetu. (dc)

U

ULTRA ZARES TAJKUNI

Človek dvomljivega uspeha je postal »ultra uspešen«, tajkunsko-oligarhični frazeologiji pa se je pridružil še presežnik »ultra zares tajkun«. Obogatitev slovenskega besedišča je posledica spoznanja, da se je GREGOR GOLOBIČ, ustanovitelj nove politike in eden glavnih koalicijskih protagonistov boja proti tajkunsko-političnim povezavam, novinarki zlagal, ko ga je pred državnoborskiimi volitvami vprašala, ali ima kakšne deleže v d. o. o.-ju. Razkritje laži, s katero je Golobič po svojih besedah želel zavarovati podjetje, je pravzaprav prišlo skorajda »pomotoma«, ko so bile v javnost tik pred evropskimi volitvami poslane informacije o t. i. Ultrinih nezavarovanih kreditih. Jasno, na slovenski desnici, predvsem v SDS, so posamezniki doživeli ekstatično izpolnitev desetletne želje. Kakšen izlivček zadovoljstva so doživeli tudi v koalicijski LDS. Zaradi medijsko-političnega pogrroma se je Ultra zatekla na sodišče, novinarsko častno razsodišče pa je okrcalo RTV. Ob tem je priljubljenost stranke Zares strahovito upadla. (bm)

Grego Golobič v času, ko je še delal za Ultrino in užival v političnem dopustu

DENIS SARKIČ

spet ta frdamana
mladina moti
predstavo!

ja, filmski
zastonjkarji!

foto: www.alamy.com

paket za mlade

Brezplačni paket za mlade je pisan na kožo srednješolcem in študentom. Vključuje vse za praktično vodenje osebnih financ in hitrejše finančno osamosvajanje: osebni račun, bančno in plačilno kartico, e-banko, sprotna SMS-obvestila o stanju na računu ter solidni dnevni limit. **Prvim 200 imetnikom** prinese tudi 30 EUR na Kino Joker kartici za predstave v Koloseju. Več o paketu za mlade poiščite na www.gbkr.si/mladi.

Brezplačni paket za vodenje osebnih financ mladostnikov z darilom - 30 EUR za filmske predstave v Koloseju.

www.gbkr.si/mladi

Gorenjska Banka

Upor delavk v Gorenju, 16. september

UPOR V GORENJU

Da ima premier Pahor nadnaravne sposobnosti, je dokazal vsaj dvakrat. Ko je pravilno napovedal izid nogometne tekme med Slovenijo in Rusijo in ko je ob nastopu mandata svaril, da bo jesen prinesla ljudsko nezadovoljstvo. Septembra so zaposleni v Gorenju ustavili stroje, zapustili proizvodne hale in spontano protestirali. Revolt, ki je vzniknil iz obupa, je razkril, kako zelo kritične so razmere, v katerih so se znašli slovenski izvozniki, predvsem tisti z manj kot 30 tisoč evri dodane vrednosti na zaposlenega. Napovedal pa je tudi začetek novega socialnega gibanja, kakršnega Slovenija v 18 letih samostojnosti še ni doživela. Ker ni pričakovati hitrega okrevanja gospodarstva, se lahko zgodi, da bomo v prihodnje pričali novim, še radikalnejšim delavskim uporom. (um)

V**VOLITVE PO DOMAČE**

Iraške lokalne volitve januarja so bile tako uspešne, da je prišel Iračanom osebno čestitat celo generalni sekretar OZN Ban Ki-mun. Nasilja skorajda ni bilo, udeležba pa je bila razmeroma visoka, 51-odstotna, kar je primerljivo z udeležbo v marsikateri zahodni državi. Popolno nasprotje so bile afganistanske predsedniške volitve avgusta, zaznamovane z nasiljem talibanov in s številnimi poneverbami, ki so predsedniku Hamidu Karzaju nov mandat zagotovile že v prvem krogu. Šele po pritisku mednarodne skupnosti je privolil v drugi krog volitev, a se je njegov tekmeček Abdulah Abdulah kmalu zatem umaknil, ker naj ne bi bilo nobenih resnih zagotovil, da bo drugi krog poštenjši od prvega. (ev)

Slovenski vojaki v Afganistanu

Z

ZLOM MURE

Posledica skoraj petmesečnega reševanja Mure, oblačilnega giganta, ki je nekoč dajal kruh 6500 delavcem iz vsega Pomurja, je bil stečaj. Brez dela je ostalo 2625 delavcev, in to predvsem žensk, ki so si z garanjem in v zadnjih letih za sramotno nizke plače nabrale od 25 do 35 let delovne dobe. Mura je v velike težave zabredla že pred sedmimi leti, ko si je nakopala rekordnih 12 milijonov evrov izgube. Vsi poskusi za rešitev so se izjalovili, saj lastniki, med njimi tudi država, niso naredili nič za prilagoditev poslovanja tržnim zakonitostim. Že tako močno opešano podjetje so dokončno dotokle posledice svetovne gospodarske krize. Ohranjena je le proizvodnja v družbi Mura in partnerji, kjer je zaposlenih 471 delavcev in ki ji 90 odstotkov dela zagotavlja sodelovanje z nemškim podjetjem Hugo Boss. (um)

Borut Pahor med kriznim obiskom Mure

BORUT PETERLIN

Vrhovi prevodne fikcije leta 2009

(MATEJ BOGATAJ)

ITALO CALVINO : PALOMAR

PICO IYER : VIDEONOČ V KATMANDUJU

MA JIAN : RDEČI PRAH

CORMAC MCCARTHY : NI DEŽELA ZA STARCE

PHILIP ROTH, AMERIŠKA PASTORALA

LAO ZI : DAO DE JING

„KO LEVINJE LOVIJO ZEBRE, SKUŠAJO ENO LOČITI OD ČREDE. PRI TEH LJUDEH GRE ZA ČISTO PRVINSKE NAGONE. PRI NAS PA JE ČREDA SKUPAJ.“

DIREKTOR TV SLOVENIJA JOŽE MOŽINA V DRUŽINI, O POSKUSIH NJEGOVE OSAMITVE

Ž

ŽAVLJE IN GROŽNJA S TOŽBO

Terminali za utekočinjeni plin v Jadranskem morju so letos postali realnost. Prvi, na morju, je začel obratovati v bližini Benetk v Italiji. Blizu je tudi začetek gradnje kopenskega terminala v Žavljah, za katerega pa Slovenija zaradi pomanjkljive dokumentacije za zdaj še ni dala soglasja. Zdi se sicer, da to Italijanov ne bo ustavilo, a vseeno jih verjetno vsaj malo skrbi slovenska grožnja s tožbo pred evropskim sodiščem. Tudi Slovenija pa namerava pristaviti svojo plinsko jeklenko, saj na ministrstvu za gospodarstvo že načrtujejo traso za plinovod od predvidenega terminala na Krku. Poleg tega niti načrti za terminal v Kopru niso povsem opuščeni. (sz)

Eksplozija skladišča nafte tik ob predvideni lokaciji terminala, 4. avgust 1972

POLONA WLAJAK BALDASIN

Župan in poslanec Franc Pukšič

ŽUPANI SO (SPET) ZMAGALI

Niti tretjič poslanci v državnem zboru niso zmogli toliko samoomejevanja, da bi končno uzakonili nezdržljivost opravljanja poslanske funkcije z župansko. Poslanci so za spremembo glasovali po svoji vesti, ne po svojih barvah, tako da smo doživeli množičen upor poslancev županov iz koalicijskih strank. Ker je uzakonitev nezdržljivosti predvidena v koalicijskem sporazumu, je sledil izredni vrh koalicije, a so to problematiko na njem preglasile krizne teme. Z zakonom naj bi sicer poskušali še enkrat, vendar verjetno šele takrat, ko si bodo poslanci župani na lokalnih volitvah prihodnje leto vnovič zagotovili štiriletni mandat. (sz)

Rodinirani srebrni artikli s poldragim kamnom oniksom in cirkoni (veržica, prstan, uhani, obesek in zapestnica).

925
srebrnina

925 srebrnina

MC Šiška
Cesta Ljubljanske brigade 33, LJ
01/518-73-64

925 srebrnina

BTC - Hala A
Šmartinska 152, LJ
01/585-22-67

925 srebrnina

Kolodvorska 7, LJ
01/230-14-48

925 srebrnina

MC Primskovo
Cesta Staneta Žagarja 69, KR
04/204-32-01

Spiritus, d. o. o., Parmova 14, Ljubljana